

- фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. під ред. Єрмакова С.С.- Харків: ХХІІІ, 2001. - № 6. С. 14 – 18.
4. Спортивная стрельба: Учеб.для ин-тов физ. культ. // Под ред. А.Я.Корха. - М.: Физкультура и спорт, 1987. – 255 с., ил.
 5. Стрелковый спорт и методика преподавания: Учеб. для студентов пед. фак. ин-тов физ. культ. / Под ред. А.Я.Корха. - М.: Физкультура и спорт, 1986. – 144 с., ил.
 6. Пятков В.Т. Теорія і методика стрілецького спорту. Львів: Інтелект-Захід, 1999. - 294 С.
 7. Науково-методичне забезпечення процесу підготовки збірної команди України з кульової стрільби до Олімпійських ігор: Методичні рекомендації. - К.: ДНДІФКіС, 2000. - 50 с.
 8. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” (24.12.93 № 3808 - XII).
 9. Ryatkov-Melnuk V.T. System of scientific and methodological provision of the Olympic cycle of national team training in shooting // The Modern Olympic Sports. International Scientific Congress. (May 16-19, 1997) Kiev: International Financial Agency Ltd., 1997. – P. 99-100.
 10. Сайлер Б., Споттс Д. Использование Visual Basic 6. Специальное издание: пер. с англ. – М.; СПб.; К.: Издательский дом “Вильямс”, 1999. – 832 с.: ил.

АВТОМАТИЗОВАНА ОБРОБКА ІНФОРМАЦІЇ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Гузарь В.

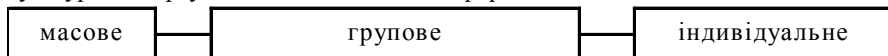
Херсонський державний педагогічний університет

У даний час швидке зростання потоку інформації приходиться у протиріччя з фізичними можливостями її засвоєння посадовою особою. При цьому зростають втрати подвійного характеру: з одного боку, втрати часу посадових осіб на пошук, підбір і вивчення необхідної для роботи інформації, а з іншого – зменшення поінформованості посадових осіб про інформаційні матеріали з фізичної культури і спорту у зв'язку з нестримним зростанням кількості публікацій.

Разом з інтенсивним зростанням витрат часу посадових осіб на інформаційні процеси зростає протиріччя між тенденцією до збільшення кількості джерел інформації і зменшенням ступеня їх використання.

Потрібна певна диференціація (вибірковість) інформаційного забезпечення різних категорій посадових осіб у залежності від виконуваної ними роботи, займаної посади і т.д. [10].

Для задоволення інформаційних потреб посадових осіб у галузі фізичної культури і спорту необхідні такі види інформаційного забезпечення:

Успіх індивідуального інформаційного забезпечення залежить, в першу чергу, від ступеня диференціації підготовки інформації для різних категорій посадових осіб, що вимагає не тільки розподілу працюючих за посадовими категоріями, але й ретельного вивчення їх індивідуальних, вузькотематичних запитів, застосування тих форм і видів забезпечення, які вони вважають (для

себе) найбільш зручними й ефективними.

Індивідуальна інформація – найбільш складний і трудомісткий вид інформаційного забезпечення.

Організація індивідуального інформаційного забезпечення з фізичної культури і спорту складається з таких етапів (табл. 1):

Таблиця 1

Етапи організації індивідуального інформаційного забезпечення посадових осіб у галузі фізичної культури і спорту

Перший етап	Виявлення категорії посадових осіб, для яких буде готуватися індивідуальна інформація
Другий етап	Визначення і вибір форми і методів індивідуального інформаційного забезпечення
Третій етап	Виявлення тематичних запитів посадових осіб, для яких буде організоване індивідуальне інформаційне забезпечення
Четвертий етап	Забезпечення посадових осіб індивідуальною інформацією

Розподіл і підготовку інформаційних матеріалів з фізичної культури і спорту для посадових осіб слід здійснювати з урахуванням можливості її переробки в обмежений період часу, їх актуальності, інтерпретації запиту і т. ін.

У даний час велика увага приділяється проблемі раціональних способів і засобів задоволення інформаційних потреб посадових осіб у галузі фізичної культури і спорту. Закони їх формування, місце, яке вони займають у системі суспільних потреб, ще мало вивчені, хоч інформаційні потреби, що склалися і розвиваються, передбачають знання нової інформації. Ці вимоги не збігаються з вимогами до ресурсів процесу виробництва знань (людям, обладнанню і т.д.). Виникає дуже складна проблема: для ресурсів функціонуючої організації, які склалися, треба знайти оптимальну структуру фонду інформаційного споживання, або, іншими словами, оптимальну структуру інформаційного забезпечення, яка могла б задовольняти зростаючі потреби в інформації з фізичної культури і спорту різних категорій посадових осіб.

При цьому актуальною стає автоматизована обробка інформації, яка інтенсивно розвивається та має широке коло застосування. Велика кількість публікацій [1,2,4,5,6,7,8,11], мають слугувати посібником для розробника-виконавця, але в них немає єдиної загальної теорії інформаційного пошуку [3].

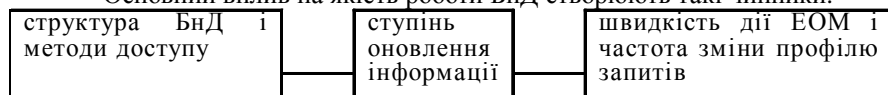
Головна споживачка цінність автоматизованої бази даних на машинних носіях полягає в тому, що комп'ютер надає користувачу неоцінну послугу при пошуку необхідної інформації. У практиці інформаційного забезпечення посадових осіб головним є не пошук відомої книги, статті чи брошури, а пошук інформації з певної проблеми або поставленого завдання [1].

Центральну роль в управлінні процесами в базі даних відіграє система управління базою даних – СУБД. Вона являє собою спеціальне програмне забезпечення, яке допомагає людині працювати з базою даних без знання конкретного розміщення даних у пам'яті комп'ютера, фізичної структури даних [8]. Більш повно можна було б уявити, що СУБД – це сукупність мовних та програмних засобів, призначених для опису баз даних, колективного їх створення, введення та диференціювання користування багатьма користувачами.

Ефективність роботи автоматизованої інформаційної системи в

основному визначається якістю банка даних (БнД), на базі якого вона побудована.

Основний вплив на якість роботи БнД створюють такі чинники:

При розгляді інформаційного забезпечення управління фізичною культурою і спортом нам необхідно з'ясувати такі особливості інформаційного фонду (табл. 2):

Таблиця 2

Особливості інформаційного фонду забезпечення управління фізичною культурою і спортом

Особливості інформаційного фонду	Критерії забезпечення
Склад інформації та її структура	Перелік врахованих показників та їх уявлення в інформаційній базі
Правила побудови, агрегування і перетворення показників	Від введення їх в інформаційну базу до отримання результатів
Кількість характеристик руху інформації	Обсяг, періодичність надходження, порядок збору показників, тривалість їх зберігання, порядок оновлення і т.п.
Якісні характеристики інформації	Повнота, достовірність, значущість, своєчасність даних і т.п.
Способи і форми класифікації і кодування інформації	Забезпечують ідентифікацію показників на ЕОМ і можливість їх всебічної обробки

Основна складність використання електронно-обчислювальної техніки те, що люди і техніка оперують інформацією, яка представлена в різних формах [9]:

Люди	Мислять змістовно
Електронно-обчислювальні машини	Сприймають і оброблюють інформацію в формалізованому вигляді

Звідси виникає необхідність установлення зв'язку між образами та розумовими діями, які формуються в свідомості людини, і логічними конструкціями, що формуються схемою машин. Іншими словами, мова йде про адекватне відображення пізнавальної діяльності людини, роботою логічної схеми машини (звісно, з урахуванням того, що будь-яка, навіть найкраща машина, здатна моделювати лише зовнішні прояви діяльності людини).

Об'єктом інформаційного забезпечення з допомогою ЕОМ є людина, діяльність якої пов'язана із змінами її психічного стану. Тому ефективність цього процесу визначається не тільки змістом пізнавальної діяльності, але й емоційним станом цієї людини. Це суттєво ускладнює завдання моделювання, оскільки

психічна діяльність важко піддається формалізованому опису на конструктивному рівні.

Для того, щоб інформаційна модель виступала робочим інструментом, її треба наповнювати психолого-педагогічним змістом.

Відомо, що нова інформація виникає в результаті розвитку “руху” науки і техніки. Розвиток науки і техніки має діалектичний характер, тобто проходить шляхом подолання протиріч, які виникають, переходу кількісних змін в якісні і т. д. Конкретно це виражається в періодичному виникненні в науці і техніці “проблемних ситуацій”, суть яких полягає в тому, що на певних етапах розвитку практичної діяльності настає протиріччя між сумою знань, що є, про об’єкт, який розглядається, і його реальним змістом.

Важливо зазначити, що проблемна ситуація виникає об’єктивно, незалежно від волі і намірів окремих людей – як невідповідність між знаннями, які є, і завданнями, які треба вирішити, в той час як поставлення, формування проблеми – процес суб’єктивний. Люди в силу своїх можливостей, знань лише осмислюють проблеми, з більшим або меншим ступенем адекватності справжньому характеру проблемної ситуації, іноді придумують удавані проблеми.

Проблемна ситуація породжує дефіцит знань, які необхідні для вирішення проблеми. Цей дефіцит створює об’єм об’єктивно необхідної для вирішення проблеми інформації. Об’єктивно необхідною, як уже зазначалося, така інформація називається тому, що виявлення і використання її сприяє визначенню тих завдань, добору тих альтернативних рішень, які відповідають об’єктивному ходу розвитку досліджуваного нами об’єкта.

Зростання науково-технічного прогресу призводить до безпосереднього збільшення об’єму знань, якими повинні оволодівати посадові особи при вирішенні завдань фізичної культури і спорту.

Ефективність інформаційного забезпечення за допомогою обчислювальної техніки в значній мірі залежить від якості створення інформаційної системи. При низькій якості цієї системи комп’ютер, звісно, не виправдовує тих надій на підвищення ефективності інформаційного забезпечення, яке на нього покладено.

Проектування автоматизованої системи інформаційного забезпечення посадових осіб, розрахованих на користувачів-неспеціалістів з ЕОМ, часто-густо створюється за аналогією з пакетами прикладних програм, необхідних для вирішення виробничих завдань. У цьому випадку особливості інформаційного забезпечення враховуються лише на рівні інтуїтивних уявлень розробників або й на рівні вимог, закладених авторськими системами, які, як підкреслюють фахівці, не забезпечують розробку ефективних інформаційних систем.

Створення інформаційної системи повинно базуватись на певному психолого-педагогічному фундаменті. Перш за все треба розробити методику створення автоматизованої інформаційної системи забезпечення фізичної культури і спорту, розраховану на роботу з інформацією користувачів-неспеціалістів з ЕОМ, а лише потім здійснювати машинну реалізацію.

Дослідження інформаційної діяльності посадових осіб у галузі фізичної культури і спорту дозволить нам визначити:

§ реальний стан інформаційного забезпечення (ступінь інформованості) посадових осіб;

- § джерела інформації з фізичної культури і спорту;
- § ступінь узагальнення (згорнення) інформації з фізичної культури та спорту для конкретної посадової особи;
- § засоби передачі інформації з фізичної культури і спорту;
- § основні завдання з фізичної культури і спорту, які вирішуються посадовими особами;
- § час (строк) виконання конкретного завдання з фізичної культури і спорту;
- § етапи постановки і вирішення завдань з фізичної культури і спорту за допомогою технологічних карт інформаційної діяльності;
- § засоби програмного забезпечення;
- § етапи постановки та вирішення завдань з фізичної культури та спорту на ЕОМ.

Поява мікропроцесорів, без яких немислимий сучасний комп'ютер, розглядається спеціалістами як третій інформаційний стрибок за всю історію людства. Перший з них, на думку швейцарського ученого Б. Фрітча, відбувся у кам'яному віці, коли людина навчилася не тільки отримувати інформацію із навколишнього світу, але й передавати її іншим посередством мови. Другий стрибок відбувся приблизно п'ять тисяч років тому, коли виникли різні форми писемності, які дозволили фіксувати інформацію поза межами людського мозку. Нарешті, останній стрибок відбувається у наші дні, коли стало важливим не тільки фіксувати інформацію, але й здійснювати її обробку поза мозком людини. Доступність інформаційних ресурсів – один із вирішальних чинників ефективної діяльності людини. Деякі психологи ставлять його поруч із фондом знань та умінь людини. Інформація, яка зберігається на машинних носіях, стає доступною всім, хто має вихід на комп'ютерний термінал, причому буде видаватись та інформація, яку запитував користувач.

Широке розповсюдження електронних банків даних і відповідна масова підготовка людей створюють передумови для значного покращення ефективної діяльності посадових осіб у галузі фізичної культури і спорту.

Література

1. Быков В.Е., Винограй Э.Г., Мартынов А.Н. и др. Автоматизация управления в системе просвещения.– Томск.– 1984.–263с.
2. Вайценбаум Дж. Возможности вычислительных машин и человеческий разум: Пер. с англ. М., 1982. – 368 с.
3. Гершунский Б.С. Прогностический подход к компьютеризации / Сов. педагогика.– 1986, №7 – С. 43-48.
4. Кнут Д. Искусство программирования на ЭВМ.– М.: Мир, 1976.– 518с.
5. Мартин Дж. Программирование для вычислительных систем реального времени.– М.: Наука, 1975.– 360с.
6. Мартин Дж. Системный анализ передачи данных. Т.2.– М.: Мир, 1975.– 347с.
7. Обухова Л.Е. Автоматизированное производство и человек.–М., 1984 – 149 с.
8. Савельев А.Я., Новиков В.А., Лобанов Ю.И. Подготовка информации для автоматизированных обучающих систем.– М.: 1986.–176с.
9. Смолятин Г.Л. Человек и компьютер /Социально-философские аспекты автоматизации и обработки информации.– М., 1981 – 192 с.
10. Шехурин Д.Е. Информационные потребности специалистов, система их выявления и удовлетворения / На примере научно-исследовательского института

*электронной промышленности /: Автореф. дис. канд. пед. наук.– Л.: 1970.–27с.
11. Эндрю А. Искусственный интеллект: Пер. с англ. / Под. Ред. Д.А. Поспелова.–
М.–1985.– 264с.*

ОРГАНІЗАЦІЯ КОЛЬОРИСТИЧНОГО І МУЗИЧНОГО СУПРОВОДУ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ (на прикладі фізичного виховання)

Іванов В.І., Гудзь Л.А.

Полтавський військовий інститут зв'язку

Полтавський державний педагогічний університет ім. В.Г.Короленка

Актуальність. Сучасна система виховання передбачає і особливо акцентує принципи національного виховання й теорії діалектико-матеріалістичного розуміння мистецтва, його ролі в розвитку людини [4, 13, 13, 17, 23]. Вагомий вплив на людину під час занять фізичними вправами здійснюють засоби естетичного виховання: вони формують у молоді здатність сприймати, відчувати, розуміти прекрасне в житті, прагнення безпосередньо брати участь у творенні прекрасного, намагання вносити його елементи в повсякденну реальність [2, 6, 7, 11].

Проте стихійні впливи об'єктивно-прекрасного у фізичному вихованні дітей і школярів [5] ще не можуть витворити достатній рівень естетичної культури підростаючого покоління. Для вирішення завдань естетичного виховання на уроках фізичної культури необхідне вдумливе педагогічне керівництво, використання не специфічних для фізичного виховання методів і засобів впливу. З-поміж них особлива роль відводиться кольористичному [18, 20] і музичному [7, 12] супроводу. Музика і колір - потужні чинники естетичного розвитку школярів на уроках фізичної культури [7, 21]. На цьому, зокрема, акцентують постанови уряду й Міністерства освіти та науки України [15, 16]. У контексті важливих проблем підвищення якості навчально-виховного процесу вони розглядають можливості школи органічно поєднувати загальну освіту з музичним, художнім і фізичним розвитком. Музика і колір відкривають школяреві світ прекрасного, залучають його до краси духовної, тому широкі перспективи має проведення уроків фізичної культури з музичним і кольористичним супроводом. Використання музики і кольору як засобів організації фізичного та естетичного виховання школярів під час навчальних занять з фізичної культури стало метою нашого дослідження. Підґрунтя для наукових висновків склали відомості про вплив функціональної музики та кольору на ефективність навчальної діяльності певної специфікації.

Організація і методи дослідження. Звукове середовище створювалося за допомогою спеціально дібраних музичних творів: використовувалися популярні серед учнів музичні твори вітчизняних і зарубіжних виконавців (інструментальних ансамблів, оркестрів). Музична програма передбачала також і пісні, спортивні марші, написані спеціально для дітей. Музичне озвучення навчальних занять здійснювалося за допомогою програвача (магнітофона), підсилувача, звукових колонок. Навчальна програма обумовлювалася спеціально продуманим музичним і руховим режимом. До початку уроку звучала зустрічна музика (5хв.). Мета - піднесення настрою, емоційне збудження, зняття психо-